

Vedlegg

Veileder og støtte for implementering

BYGGSTAND

Versjon 1.0 av 31.05.2024

Vedlegg til veileder og sluttrapport i prosjektet «Standard for sporbarhet og produktmerking i byggenæringen» av 31.05.2024

Erfaringer fra testing og utprøving i prosjektet

«Sporbarhet og merking i byggenæringen»

Uttekslingsavtale og avvikssituasjoner

Det er identifisert behov for en standard utvekslingsavtale som sikrer håndtering av ekstra arbeid for partene på grunn av dårlig grunndata, feil eller mangler i teknisk løsning eller brudd på prosesser. Dokumentet skal beskrive hvordan de forskjellige aktørene skal håndtere disse situasjonene og avklare hvor ansvar og rettigheter ligger.

Leveranser til byggeplass (direkteleveranser eller crossdock)

Leverandører ønsker ikke å bryte forpakninger – den tekniske løsningen gir mulighet for handelen til å skyve denne jobben til leverandørene for å spare jobb.

Standarden gir i utgangspunktet mulighet for å bestille leveranse til flere lokasjoner i samme bestilling i og med at leveranseinformasjonen ligger på linjenivå. Dette kan få uheldige konsekvenser for pakking og effektiv transport.

En ordre = en leveranseplass – samme som om informasjonen kommer i hodet

Det finnes en risiko for at noen kategorier av leverandører kan få stor økt kostnad for plukk/pakk dersom paller må splittes og legges sammen igjen for å levere pr hus

Brekkasje av pakninger bør unngås hos leverandør = direkteleveranser / crossdock

Dersom det er et ønske om at leverandør skal gjøre dette så må det finnes en avtale mellom partene om hvordan kosten skal fordeles mellom kjøper og selger.

Avvik i grunndata

- Bruk av treindustrien sine fellesnummer i bestillinger.

Fører til at leverandørene må implementere konverteringstabeller på sin side for å få treff på riktig vare i bestillingen, Treindustriens fellesnummer skal ikke brukes i bestillinger.

- Bestilling på ikke bestillbare enheter

Har litt forskjellige konsekvenser hos de forskjellige leverandørene. Noen splitter pakker for å levere som bestilt. Noen klarer ikke å ta imot bestillingen, mens andre runder opp til nærmeste bestillbare enhet. Det bør finnes et punkt i avtalen som beskriver hvordan dette skal håndteres når avviket oppstår. Dersom pakker må splittes vil det ha kostnadmessige konsekvenser som må avtales, gjerne på forhånd.

- Håndtering av prisenhet. Det bør gås opp en standard i bransjen for hvordan prisenheter skal håndteres. Hvilken enhet skal brukes på ordrebekreftelse, pakkseddel, faktura

I hvilke dokumenttyper skal prisenhet benyttes?

Bruk av enheter / GTIN i meldingene der det endres fra bestilt enhet til prisenhet

Manglende tilbudsnummer. Fører oftest til feil pris i bekreftelsen og manuell jobb for å endre for å sende en ny bekreftelse. Det er ikke alle systemer i bransjen som håndterer en oppdatert bekreftelse. Dette fører til at leverandøren må sende oppdatert bekreftelse på pdf på epost. Bestilleren må da igjen oppdatere bestillingen sin manuelt. Dersom tilbudsnummer mangler i bestillingen, bør merkostnaden for manuell endring og resending av ordrebekreftelse reguleres i avtalen.

- Manglende eller feil GTIN ved bruk av bransjenummer og enhet. Det er GTIN som er primær identifisering av produktet. Dersom bestiller har registrert feil GTIN på bestilt enhet må dette endres. Konsekvensene ved avvikene bør reguleres i utvekslingsavtalen.
- Endringer til bestillinger blir gjort via telefon eller epost

Dersom det blir gjort endringer på en ordre via telefon eller epost på varer skal det sendes en oppdatert ordrebekreftelse.

Om det skal gjøres helt korrekt ihht standarden skal dokumenttypen OrderAgreement brukes til dette formålet. Denne inneholder alle felter en digital ordre gjør. Dette krever dog at bestiller håndterer mottak av begge dokumenttyper via Peppol. Dette gir også leverandøren mulighet til å verifisere alle endringer som blir gjort i bestillingen.

- Forskjell i grunndata mellom ERP og WMS – gir forskjell i data fra ordrebekreftelse til pakkseddel. Dette kan f.eks være enheter, varenavn, avsender o.l. Problem spesielt for de som har distribuert lager og transport. Det er viktig at enheter standardiseres via Peppol og at mapping mellom de nationale bransjeenheterne er lik slik at en får en en-til-en match mot bestilt enhet
- Integrasjonen mellom ERP og WMS har ikke med alle felter. Feil i bestilt antall i pakkseddel.

Korrekt bestilt antall sendes ikke til WMS. Dette kan medføre at det ser ut som om hele bestillingen blir levert – noe som kan skape problem i varemottaket på byggeplass. Dette gjelder spesielt for de som ikke bestiller digitalt. Varemottak må gjøres basert på antall i bekreftelsen mot antall i pakkseddelen – ikke fra bestilt antall i pakkseddelen

Alle disse avvik samt konsekvensen og løsning bør beskrives i en utvekslingsavtale

Forskjeller mellom Peppol Bis og Beast formatene.

Ved å registrere seg i Peppol som mottaker av Beast ordre kan mottageren motta bestillinger på både Peppol Bis og Beast 4.0. Disse kan ikke håndteres sammen i og med at det må legges inn logikk som finner ut hvilket format som faktisk er mottatt. Noen av feltene er omdefinert i Beast dokumentasjonen og kan dermed bety forskjellige ting i disse formatene.

Beast legger opp til at det skal finnes særskilte utvekslingsavtaler mellom partene. Her kan det legges opp til egne krav på utsiden av Peppol Bis formatene sine krav og krever en egen test og godkjenningssperiode.

Dette tar bort en del av fordelene av å bruke Peppol infrastruktur og vil ikke bidra til at det blir enklere å koble opp nye parter på edi.

Hva skjer når noen begynner å ta i bruk standarden

Vi har fått verifisert at handelen stort sett klarer å sende bestillinger som validerer mot Beast Supply 4.0 formatet. Det er gjort noen endringer i testfasen, men disse må også implementeres i produksjon for alle slik at det er mulig for leverandører å registrere seg i Peppol for å kunne motta bestillinger denne veien.

De av leverandørene som faktisk bytter format inn til - og ut fra seg kommer også til å sende ordrebekreftelse i henhold til standarden. Ved at leverandørene gjør dette vil informasjonsbredden minke i henhold til dagens bredde.

Vi har gjennom testingen fått verifisert at handelen teknisk kan motta ordrebekreftelser på Beast 4.0 formatet, men at det er noen utfordringer med dagens prosesser.

En av de store utfordringene som har blitt adressert er validering av pris og rabatt på ordrebekreftelse, samt verifikasjon på at leverandørene har mottatt informasjon om transport / henting korrekt.

Det må finnes en standard konvertering av enheter og statuskoder slik at dette blir universelt forstått og håndtert blant aksesspunktene som evt skal gjøre konverteringer fra standardformatet til sine kunders format.

Standarden sier også at samtlige linjer skal sendes dersom bestillingen er godkjent uten endringer eller avvist i sin helhet. I dag er det veldig store forskjeller fra leverandør til leverandør hvordan dette blir gjort.

Forslag til håndtering av denne fasen:

Det bør lages en ny, midlertidig avtale mellom leverandører som går over til standardformatet og handelen der det beskrives hvilke felter som bør legges med utover standardformatet og hvordan statuskoder skal håndteres.

Så lenge handelspartneren ikke ligger registrert som mottaker av ordresponse i Peppol, så bør leverandøren kunne sende fra seg alle parter, alle linjer med pris og incoterms – selv om selve filen da ikke blir en gyldig Beast Supply 4.0. I denne fasen kan dokumenttypen OrderAgreement benyttes.

Denne avtalen bør være tidsbestemt og med intensjon om at standardformat og standard flyt av dokumenter skal kunne benyttes når tidsperioden er over.